

ἀνωμαλίας τῆς ἀναπτύξεως τῶν νεύρων καὶ τοῦ μίσχου.

Δεσμώτης τῶν κυρίων νεύρων προκαλεῖ ἐπιμήκυνσιν τοῦ φύλλου. Ἀπ' ἐναντίας διχοτόμησις ἐνὸς κυρίου νεύρου θὰ προκαλέσῃ πλάτυνσιν κ.λ.π.

Πήρωσις νεύρου ἢ νεύρων θὰ προκαλέσῃ παραμόρφωσιν εἰς τὸ ἔλασμα. Διχόλωσις τοῦ μίσχου θὰ ἐμφανίσῃ διπλοῦν φύλλον.

Ἡ μικροφυλλία ἀναφερομένη ὑπὸ ξένων συγγραφέων δὲν ἀνευρέθη τούλαχιστον ὑπὸ τοῦ γράφοντος. Πάντως μικροφυλλία προκαλεῖται ἀπὸ τροφοπενίας ψευδαργύρου κυρίως. Χρειάζεται διθεν, προσοχὴ διὰ τὸ σύμπτωμα τοῦτο.

Ἡ ποικιλόχρωσις εἶναι χλωρωτικὴ κηλίδωσις τῶν φύλλων διάφορος διμορφίας παντελῶς τῆς κοινῆς χλωρώσεως. Διότι κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν τελευταίαν, ἡ ποικιλόχρωσις προσβάλλει πρῶτον τὰς κυρίας νευρώσεις καὶ ἡ περιορίζεται ἕκει ἡ καταλαμβάνει μέρος ἢ καὶ διλόκληρον τὸ ἔλασμα.

Ἐπίσης τὸ χρῶμα τῆς κηλίδωσεως εἶναι κίτρινον, ζωηρόν, χρυσίζον, καναρινί, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν χλωρωσιν ἀσβεστίου ὅπου τὸ χρῶμα εἶναι ἀτονον λευκάζον κίτρινον.

Τὸ σύμπτωμα τοῦτο λίαν σοβαρὸν καὶ μεμονωμένως ἐμφανιζόμενον εἰς σοβαρὸν ἔκτασιν εἰς Ἰσπανίαν, Πορτογαλίαν, Γαλλίαν, Γερμανίαν, Ἐλβετίαν, δὲν ἐστημέωθη εἰσέτι εἰς Ἐλλάδα εἰς ἔκτασιν σοβαράν.

δ) Μωσαὶς: Τὴν ἀνοιξιν εἶναι δυνατὸν νὰ διακρίνωμεν φύλλα μὲ κηλίδας ἀνοικτότερου πρασίνου χρώματος, δρατάς εἰς τὸ διερχόμενον φῶς.

ε) Καρούλιασμα: (Συστροφὴ τῶν φύλλων). Δὲν διεπιστώσαμεν μέχρι σήμερον τὴν ὑπαρξίαν τοῦ συμπτώματος αὐτοῦ.

Μ. κροσκοπικὰ συμπτώματα

*Ἐξ αὐτῶν δὲν θὰ ἐπεκταθῶμεν ἐπὶ

τῶν ἀναφερομένων νευρώσεων τοῦ φύλλου τῶν κορυφῶν, ἢ τοῦ ἐλάσματος τῶν φύλλων.

Θὰ ἐπιμέίνωμεν διμορφίας ἐπὶ τῶν ἐνδοκυττάρων ἢ ἐνδοσαγγειακῶν κορδονίων λόγῳ τῆς μεγάλης σημασίας ὡς μέσον διὰ τὴν διάγνωσιν τῆς ἀσθενείας.

Πρῶτος δὲ PETRI τὸ 1912 ἐπέστησε τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῆς σχέσεως μεταξύ τῆς παρουσίας κορδονίων ἐντὸς τῶν ἀγγείων τοῦ ξύλου κυρίως καὶ τῆς ὑπάρχεως τῆς ἀσθενείας.

Τὰ κορδόνια ἀνευρίσκονται εἰς ὅλους τοὺς ἴστούς τῆς ἀμπέλου. Γενῶνται καὶ εἰς τὸ κάμβιον ὡς ἀπέδειξεν δὲ PETRI. "Εχουν σχῆμα βακτηρίας. Εἰς τὸ μικροσκόπιον εἰς κάθετον τομὴν τῆς κληματίδος, διακρίνονται εὐκόλως ἀκόμη καὶ ὑπὸ μικράν μεγέθυνσιν εἰς τὰ ἀγγεία τοῦ ξύλου ὑπὸ μορφὴν ραβδίων μὲν κατεύθυνσιν παράλληλον πρὸς τὰς ἐντεριωίους ἀκτίνας. Ἀναγνωρίζονται εύκόλως λόγω τῆς διαθλαστικότητός των ἥτις κάμνει νὰ φαίνωνται ὡς ὄλιναι λίνες. Συνήθως ἀνευρίσκομενα εἰς ἐν ἀγγείον ἀνευρίσκονται καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀκτίνος ἀγγεία τοῦ ξύλου, ωσδὴν νῆμα ἐνοῦν τὸ κέντρον τῆς κληματίδος πρὸς τὴν περιφέρειαν.

Χρώνυνται, δομοίως πρὸς τὰς παρειὰς τῶν ἀγγείων, ὅπερ δεικνύει διὰ τούς τὴν ίδιαν μὲ αὐτάς σύστασιν. "Ερευναὶ πολλαὶ ἐγένοντο ἐπὶ τῆς σημασίας αὐτῶν ὡς διαγνωστικοῦ μέσου. Πάντοτε δὲ διεπιστώθη διὰ ὑπαρξίας κορδονίων καταδεικνύει καὶ τὴν ὑπαρξίαν ἀσθενείας.

Διστυχῶς δὲν ἐπαληθεύεται τὸ ἀντίστροφον.

*Ἀντιταρξία κορδονίων δὲν ἐπιβεβαιοῖ ἀντιταρξίαν καὶ τῆς ἀσθενείας. Τοῦτο δὲ διότι πολλαὶ ποικιλίαι Εὐρωπαϊκῶν ἀμπέλων δὲν παρουσίαζουν ἐνδογγειακά κορδόνια, ἃν καὶ